

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 662 061 331**WĄBRZEŻNO**Można głosować
na nowe projekty

str. 2

POWIATSukces na dożynkach
wojewódzkich

str. 3

GMINA KSIĄŻKINajlepiej integruje
dobra zabawa

str. 4

REKLAMA

tel. 516 836 355

**Tanie Dachy
Jabłonowo**

sprzedaż - pomiar - montaż

- Dachy • Rynny • Akcesoria
- Garaże • Okna
- Obróbki blacharskie

CZWARTEK

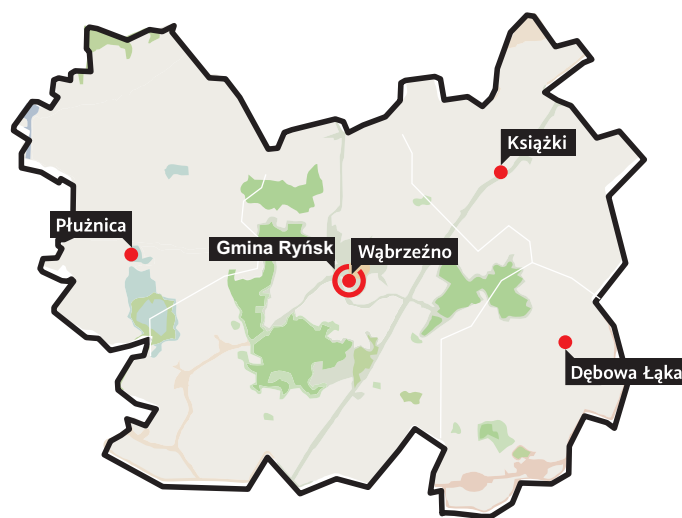
29 SIERPNIA 2024

ISSN: 2080-0878

2,99 zł

w tym 5% VAT

nr 35/2024 (800)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO**

Szykują się zmiany w tzw. „tunelu”?

WĄBRZEŻNO ▶ Sprawa przejścia z rynku do ulicy Chełmińskiej została poddana debacie na forach społecznościowych i spotkała się z szerokim odzewem. To efekt m.in. interwencji naszego tygodnika

Burmistrz Tomasz Zygnarowski napisał na swojej stronie: „Rozważamy drobną zmianę i testujemy pomysł. Zastanawiamy się nad poszerzeniem chodnika w „tunelu” do 120 cm i likwidacją/wymianą na węższe lamp na chodniku. Przez kilka dni obserwujemy w terenie i w kamerach monitoringu, czy zwężenie jezdni nie będzie przeszkadzało pojazdom. Jednocześnie przenosimy pomysł na papier i jeśli stwierdzimy, że jest to wykonalne, a pomysł jest dobry, to przystąpimy do realizacji”.

Po pierwszych uwagach, żeby lampy były umocowane na ścia-

nie jest odpowiedź burmistrza, że budynki są prywatne, więc montaż lamp na nich nie jest możliwy. Wśród innych wpisów znajdujemy wiele uwag.

„Zamknąć tunel, zabudować. Niech użytkują tylko mieszkańcy obiektu. Wjazd na rynek zostawić, jak jest. Można wykorzystać ul. Kościelną”.

„Jeżeli priorytetem jest bezpieczeństwo pieszych, to przekierować ich ruch Kościelną lub poszerzyć strefę zamieszkania i przekierować ruch w ulicę Górną do Kopernika, omijając strefę zamieszkania starówki”.

„Tam chyba trzeba coś zrobić ze względów sanitarnych; najlepsze rozwiązanie to nie kombinować z poszerzeniem chodnika tylko zgodnie z przepisami ppoż. i sanepidu, i innych zmusić właściciela do utrzymania czystości, to nie święty objęty immunitetem. Ten wąski niby chodnik w ogóle zlikwidować, zamontować lampy wiszące”.

„Ruch z Chełmińskiej w stronę cmentarza, a ruch z rynku przez tunel będzie bezpieczny, wygodnie i tanio dla pieszych i kierowców”.

„Bez sensu jest zawężenie tej ulicy. Ludzie jeżdżą większymi autami do 3,5 T niż osobowe. Mam na myśli busy z zabudową, itd. Wszystko będzie na centymetry, chodnikami poruszają się nie tylko dorośli, ale i dzieci. Chwila nieuwagi i dojdzie do tragedii...”.

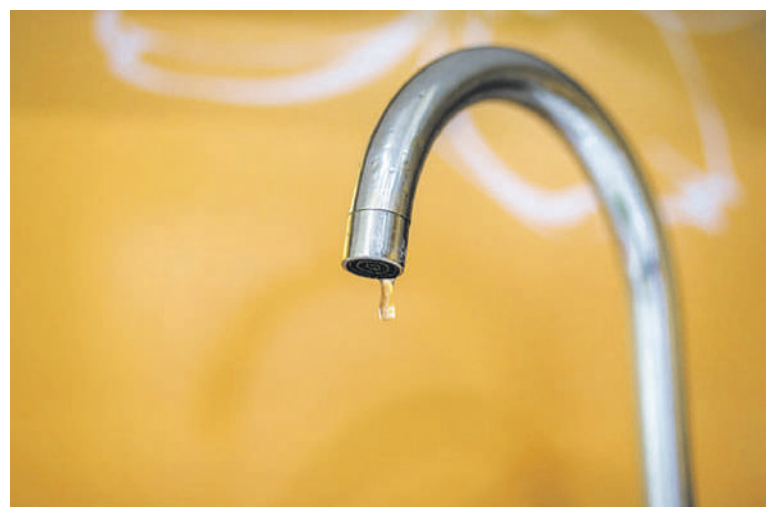
Jest wiele wpisów i sporo różnych propozycji. Problem dotyczy wszystkich mieszkańców miasta, więc dobre, konstruktywne pomysły są w cenie. Czekamy na rozwój sytuacji i oczywiście będziemy o nim informować.

B. Walas, fot. Facebook

Gmina Dębowa Łąka

Będzie lepsza woda

Wójt Gminy Dębowa Łąka podpisał w ubiegłym tygodniu umowę na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja poprzez przebudowę stacji uzdatniania wody w Dębowej Łące”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego inwestycję zrealizuje firma Rosmosis-Wawrzyniak Group Sp. z o.o. Sp. K. za kwotę 5 mln 276 tys. 700,00 zł brutto. Znacząca większość tej kwoty to środki pozyskane przez władze gminy z rządowej dotacji.

Jak informuje wójt Mateusz Rutkowski, zadanie jest objęte dofinansowaniem z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 4 mln 370 tys. zł. Termin realizacji inwestycji

wyznaczono na okres 9 miesięcy od dnia podpisania umowy.

W ramach zadania wykonane zostaną m.in. roboty budowlane, związane z remontem budynku SUW, wykonanie ogrodzenia, budowa i montaż zbiornika wody czystej, instalacje elektryczne, budowa osadnika wód popłucznych, roboty demontażowe, modernizacja uzbrojenia obudowy studni, sieci zewnętrzne, technologia w budynku SUW, kanalizacja wewnętrzna budynku.

(oprac. krzan)
fot. ilustracyjne

Można głosować na nowe projekty

WĄBRZEŻNO 21 sierpnia ruszyło głosowanie na projekty Budżetu Obywatelskiego 2025. W tym roku możemy wybierać spośród 25 projektów. Głosowanie potrwa do 22 września. Wyniki głosowania zostaną opublikowane 4 października br., natomiast realizacja pomysłów odbędzie się w roku 2025

Oto lista projektów, spośród których możemy wybierać:

nr	Nazwa projektu	koszt
1	Zestaw drążków i poręczy do treningu z obciążeniem własnego ciała (street workout)	30 tys. zł
2	Sztuka w przestrzeni miejskiej - mural schodowy na Podzamczu	9 tys. 500 zł
3	Sauna parowa	100 tys. zł
4	Poszerzenie ulicy Biskupa Jana Dantyszka	90 tys. zł
5	Szkolenie z udzielania pierwszej pomocy: POMAGAJĄC - RATUJESZ ŻYCIE	10 tys. zł
6	Optymist regatowy	25 tys. zł
7	"Taniec łączy pokolenia"	12 tys. 450 zł
8	Prowadzenie i doposażenie adopcyjnego domu tymczasowego dla bezdomnych kotów i przechowalni miejskiej dla psów	72 tys. zł
9	Bezpieczne chodniki	100 tys. 500 zł
10	Kody LEGIMI - książki elektroniczne	4 tys. zł
11	Twarzą w twarz z Gwiazdami	10 tys. zł

12	Markiza Palladio	23 tys. 600 zł
13	Retro piknik - festyn w stylu lat 80-tych i 90-tych	9 tys. 900 zł
14	FOTO-laweczka z palmami przy plaży	3 tys. zł
15	Przestrzenny napis "WĄBRZEŻNO"	200 tys. zł
16	Gimnastyka korekcyjna dla dzieci w wieku od 4-14 lat	37 tys. zł
17	Zdrowy kręgosłup dla osób 50+	27 tys. zł
18	Ziemny tor rowerowy	65 tys. zł
19	Cyfryzacja archiwum MTK	8 tys. 128 zł
20	Okiem kamery - doposażenie MTK	13 tys. 195 zł
21	Poprawa funkcjonalności i estetyki trybuny krytej Stadionu Miejskiego im. Jana Wesołowskiego w Wąbrzeźnie	15 tys. zł
22	"Być z rodziną" - promocja rodzicielstwa zastępczego	8 tys. 700 zł
23	Wielkie grillowanie w plenerze	9 tys. zł
24	Plenerowa kultura	43 tys. zł
25	Stworzenie systemu oznakowania turystycznego miasta Wąbrzeźno i upamiętnienie miejsc historycznych	22 tys. zł

Zanim jednak postawimy znak X przy tych wybranych, można poznać wszystkie szczegóły korzystając z dokładnego opisu, dostępnego w internecie na stronie <https://budzetobywatelski.wabrzezno.com/>. Głosować można przez internet lub przy pomocy tradycyjnej karty do głosowania. Ale co ważne – każdy mieszkaniec Wąbrzeźna (bez względu na wiek) może zagłosować tylko raz. Jeśli ktoś zagłosuje internetowo, to nie może już oddać papierowej wersji swego

głosu. Dzięki platformie <https://budzetobywatelski.wabrzezno.com/> można szybko i w prosty sposób wybrać projekty, zgłoszone do dziesiątej edycji budżetu obywatelskiego. Głosując tradycyjnie, wypełnioną kartę do głosowania trzeba złożyć w sekretariacie urzędu miasta (ul. Wolności 18, pok. nr 20, I piętro). Druki dostępne są w sekretariacie urzędu lub siedzibie straży miejskiej. Można je również pobrać z internetowej strony

urzędu miasta. Możemy wybrać dowolną liczbę projektów – z zastrzeżeniem, że ich ogólna wartość nie może przekroczyć 300 tys. zł. Nad przebiegiem głosowania czuwać będzie komisja powołana przez burmistrza Wąbrzeźna. **Idzie nowe, co ze starym?** Budżet obywatelski w Wąbrzeźnie ma już bogatą tradycję. Dzięki niemu mieszkańcy mogli sfinalizować wiele ciekawych pomysłów. W ubiegłym roku wybraliśmy

sześć zadań, choć nie wszystkie zostały do tej pory zrealizowane. Dwa z nich zostały przeniesione na kolejny rok. – Dwa zadania, tj. mobilne zadaszenia w amfiteatrze (koszt 45 tys. zł) oraz zakup nowych elementów wodnego placu zabaw (koszt 90 tys. zł) zostały przeniesione na rok 2025 – wyjaśnia zastępca burmistrza Wojciech Trzcinski. – Powodem są finanse. To dość kosztowne pomysły, dlatego musieliśmy je przesunąć

w czasie. Ale zostaną zrealizowane – zapewnia Wojciech Trzcinski. Jak poinformował zastępca burmistrza, w trakcie realizacji pozostaje jeszcze jeden projekt pn. Tradycja i nowoczesność – zakup hali ekspozycyjno-magazynowej do sprzętu pożarniczego OSP Wąbrzeźno (koszt 69 tys. zł). Jednak w tym przypadku pomysłodawcy kończą jeszcze przygotowania związane z miejscem, w którym hala zostanie postawiona. **(krzan)**

Gmina Płużnica/Powiat

Mają sprzęt najwyższej klasy

Wójt gminy Płużnica przekazał na ręce komendanta powiatowego policji w Wąbrzeźnie nowoczesny alkomat, który pomoże eliminować z ruchu nietrzeźwych kierowców.

Dzięki wsparciu Urzędu Gminy w Płużnicy wąbrzeska jednostka wzbogaciła się o nowe urządzenie do badania trzeźwości kierowców. Nieste-

ty statystki nie pozostawiają złudzeń, w skali całego kraju codziennie zatrzymywanych są dziesiątki pijanych kierowców. Co gorsza wielu z nich jest

sprawcami wypadków drogowych. Nowoczesne urządzenie ALP-1 pomoże w szybkiej i skutecznej pracy policjantów drogowki. Dedykowana drukarka Bluetooth, zgrywanie danych za pomocą kabla USB czy możliwość korzystania z urządzenia do szybkich badań przesiewowych podczas tak zwanych „Trzeźwych Poranków” to tylko niektóre z jego zalet. Nie bez powodu korzystają z niego służby między innymi w USA czy Japonii. – Dzięki wsparciu lokalnych samorządów zaplecze techniczne naszej jednostki rozwija się na rzecz bezpieczeństwa obywateli całego powiatu – podaje KPP Wąbrzeźno. **(red) fot. KPP**

Powiat

Jubileusze w policji

Czwartkowe południe stało się okazją do wspólnego świętowania kilku jubileuszy w Komendzie Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie. Inspektor Dariusz Dziura wręczył pamiątkowe podziękowania oraz symboliczne upominki pięciu funkcjonariuszom i pracownikowi cywilnemu komendy.

Z okazji wieloletniej służby i pracy komendant powiatowy policji w Wąbrzeźnie inspektor Dariusz Dziura spotkał się ze swoimi pracownikami składając na ich ręce podziękowania i życzenia. Swoje jubileusze obchodzili: aspirant sztabowy Andrzej Henryszewski – 35 lat służby w policji, nadkomisarz Roman Kolczyński – 25 lat służby w policji, aspirant

sztabowy Maciej Hemmerling – 20 lat służby w policji, Aleksandra Owsieńska – 25 lat pracy w korpusie służby cywilnej. Jednocześnie wszyscy zebrani złożyli gorące życzenia z okazji okrągłych 50-tych urodzin naczelnika Wydziału Kryminalnego podinspektora Tomasza Renieckiego. **(red), fot. KPP**

Sukces na dożynkach wojewódzkich

POWIAT ► Jak informuje Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie, w tym roku do reprezentowania stoiska powiatu wąbrzeskiego zgłosiły się: Koło Gospodyń Wiejskich Wielkie Pułkowo, Koło Gospodyń Wiejskich Szczuplinki i Stowarzyszenie Szczuplińskie Żurawie

Ostatecznie 25 sierpnia w Grudziądzu powiat wąbrzeski reprezentowały: KGW Szczuplinki oraz Stowarzyszenie Szczuplińskie Żurawie. W uroczystościach dożynkowych uczestniczył starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz. Reprezentacja powiatu wąbrzeskiego spisała się znakomicie. Nowoczesny wieniec przygotowany przez Szczuplińskie Żurawie z gminy Książki zdobył drugie miejsce. Poza tym KGW

Szczuplinki przygotowało bogate i pełne kolorów stoisko, które również zajęło II miejsce. Ponadto Dorota Grabowska zachęcała do odwiedzenia naszego powiatu, tworząc Lawendowe Stoisko.

– Serdecznie gratulujemy zespołowi Szczuplińskich Żurawi i KGW Szczuplinki za wyróżnienie oraz serdecznie dziękujemy za reprezentowanie powiatu na dożynkach wojewódzkich – czytamy na stronie internetowej wą-

brzeskiego starostwa.

O podwójnym sukcesie Powiatu Wąbrzeskiego na Dożynkach Wojewódzkich w Grudziądzu informuje wicestarosta Gizela Pijar.

– Nie tylko nowoczesny wieniec, zaprojektowany i wykonany przez społeczność gminy Książki, zdobył drugie miejsce na dożynkach wojewódzkich. Również stoisko promocyjne zostało dostrzeżone przez jury i uplasowało się

w ścisłej czołówce nagrodzonych, otrzymując drugie miejsce – napisała Gizela Pijar. – Serdecznie gratulujemy zespołowi Szczuplińskich Żurawi i KGW Szczuplinki za włożoną pracę i czas w przygotowanie stoiska oraz wieńca. Dziękujemy za reprezentowanie powiatu na dożynkach wojewódzkich. Podziękowania kierujemy również w stronę pracowników Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie. Nie byłoby tego sukcesu,

gdyby nie wspólna praca zespołowa osób szanujących tradycję polskiej wsi. Miałam okazję obserwować państwa pracę i mam pełną świadomość państwa zaangażowania w każdy detal związany z godnym przygotowaniem się do tego wojewódzkiego święta plonów – podkreśla wicestarosta Gizela Pijar.

(oprac. krzan)

fot. (Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie)

Wąbrzeźno

Nasi motocykliści są świadomi

W ramach działań „Świadomy i bezpieczny motocyklista” organizowanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy policjanci wąbrzeskiej komendy spotkali się nieformalną grupą motocyklistów powiatu wąbrzeskiego.

Podczas spotkania z fanami przepięknych jednośladów głos zabrał oficer prasowy wąbrzeskiej jednostki aspirant Krzysztof Świerczyński, który przytoczył tegoroczne, zatrważające statystyki dotyczące wypadków z udziałem

motocykli, zwracając jednocześnie uwagę, że w tym roku na terenie naszego powiatu doszło tylko do jednego zdarzenia z winy motocyklisty, swoją drogą niezwiązanego z ich nieformalną grupą, co daje doskonałe świadectwo odpowie-

dzialności ich samych.

– Nasz funkcjonariusz zapewnił uczestników o pełnej otwartości policjantów na pomoc podczas sezonów przejazdów, podkreślając jak ważne jest zachowanie zdrowego rozsądku na drodze, co we-

dług starego powiedzenia odróżnia prawdziwego motocyklistę od użytkownika motocykla – podaje Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie.

W ramach owocnej współpracy wszyscy uczestnicy spotkania

otrzymali policyjne gadżety profilaktyczne, kończąc je wspólnym zdjęciem z Polfinem, maskotką kujawsko-pomorskiej policji.

(red)
fot. KPP

Najlepiej integruje dobra zabawa

GMINA KSIĄŻKI ▶ Biesiada sołecka w Łopatkach, która odbyła się w sobotę 24 sierpnia, to już trzecia w tym sezonie wakacyjnym impreza, przygotowana specjalnie dla mieszkańców przez sołtysa i radę sołecką

Sołtys Tomasz Kural (w środku) wraz z radą sołecką zachęca mieszkańców Łopatek do integracji

W programie zaplanowano wiele atrakcji i dla młodszych, i dla starszych uczestników zabawy. Nie zabrakło oczywiście pysznego jedzenia oraz muzyki na żywo i zabawy tanecznej. Dużym zainteresowaniem dzieci cieszyły się dmuchańce oraz konkursy i animacje, przygotowane przez niezawodną ekipę Gminnego Ośrodka Kultury w Książkach. Ponadto drухowie z OSP w Książkach przygotowali pokaz prawdziwej akcji gaśniczej.

Oblegane było także stanowisko historyczno-militarne, przygotowane przez członków Wąbrzeskiego Stowarzyszenia Historycznego Towarzystwa Jaszczurczego. Ubrani w wojskowe mundury z czasów II wojny światowej zadbali, aby każdy mógł postrzelać do tarczy z wiatrówki czy karabinków na plastikowe kulki. Z dużym zaangażowaniem opowiadali również o wystawionej kolekcji wojskowych i historycznych artefaktów. – Mamy

ciekawe eksponaty związane z wojskiem i szlakiem bojowym polskiego żołnierza, ale również rozmaite przedmioty pochodzące z Wąbrzeźna czy związane z naszym miastem – mówi Przemysław Pietras.

Organizacją imprezy zajęła się rada sołecka pod przewodnictwem nowego sołtysa, którym niedawno został wybrany przez mieszkańców Tomasz Kural. Nowy sołtys Łopatek sprawuje swoją funkcję od 20 czerwca tego roku. Pomagają mu członkowie rady sołeckiej, również w nowym składzie. Wcześniej Tomasz Kural przez pięć lat był członkiem rady sołeckiej, której przewodniczył wieloletni sołtys Tadeusz Turbak.

– Bycie sołtysem wymaga nie tylko czasu, ale też poświęcenia i determinacji. Młodzi ludzie raczej nie garną się do tych obowiązków. Mam jednak nadzieję, że naszej radzie sołeckiej uda się pobudzić nasze małe środowisko (w Łopatkach mieszka około 380 osób) do wspólnych działań – mówi sołtys Tomasz Kural. – Większość to ludzie starsi, bo młodzi uciekają ze wsi. Staram

się aktywizować mieszkańców naszego sołectwa, namawiam do wspólnych inicjatyw czy zabawy, między innymi za pośrednictwem portali społecznościowych – dodaje sołtys. – Mamy na Facebooku własny fanpejdż, co prawda nie pod nazwą „Sołectwo Łopatki”, ale „Świetlica Wiejska w Łopatkach”, tam zamieszczamy różne ogłoszenia, zaproszenia, relacje z imprez. Jednak równie dobrze chcę rozwinąć komunikację za starszym pokoleniem, które nie radzi sobie najlepiej z internetem, po prostu odwiedzając mieszkańców w domach, np. aby wręczyć im zaproszenie na jakąś imprezę czy przekazać bieżące informacje. Ludzie starsi nie żyją samą cyfryzacją – podkreśla sołtys.

Sołtys Tomasz Kural chciałby także, aby świetlica stała się miejscem, które mieszkańcy będą chętnie odwiedzać, nie tylko w czasie imprez plenerowych. – Idzie jesień. Niedługo dni staną się krótsze, więc popołudnia i wieczory mogą być czasem, który da się aktywnie wykorzystać. Korespondowałem już z panią, która jest instruktorką zumbi,

być może będzie mogła prowadzić takie zajęcia. Mam nadzieję, że uda mi się namówić zainteresowanych mieszkańców Łopatek do korzystania z nich.

W planach sołtysa jest także modernizacja wiejskiej świetlicy. Budynek powstał w latach sześćdziesiątych XX wieku, pojawiają się więc czasem różne problemy, np. z zasilaniem elektrycznym, podczas imprez stara instalacja nie daje rady obciążeniu, jakie powodują urządzenia. – Niestety, ten budynek nie jest przystosowany do wymagań XXI wieku. Liczę przy tym temacie na pomoc wójta i samorządu gminy – mówi sołtys. – W poprzedniej kadencji zorganizowaliśmy też karaoke. Impreza udała się, więc będę chciał kontynuować ten pomysł. Pamiętamy oczywiście o ofercie dla dzieci. Ale póki co, nie chcę mówić o szczegółach.

Pogoda podczas biesiady dopisała, więc wieczorna zabawa taneczna przy muzyce DJ. Qbi & Thomas Blues z Warlubia stanowiła atrakcyjne podsumowanie letniej imprezy.

Tekst i fot. (krzan)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Obchodzili złote gody

GMINA KSIĄŻKI 20 sierpnia 2024 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego

Ten piękny jubileusz stał się okazją do uhonorowania 7 par z terenu gminy Książki Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, nadanymi przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to jedyne odznaczenie przyznawane przez głowę państwa za staż małżeński. Wśród zacnego grona distinguished jubilatów znaleźli się: Krystyna i Jan Korzan, Maria i Henryk Nowak, Danuta i Zdzisław Palembas, Teresa i Henryk Karłowicz, Kamila i Adam Lesińscy, Lidia i Tadeusz Palembas, Danuta i Ryszard Bonieccy.

nieccy.

W imieniu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej medale wręczył wójt gminy Książki Krzysztof Zieliński. W ceremonii asystowali: przewodniczący Rady Gminy Książki Mariusz Kesler i kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Anna Ojdowska.

– Małżonkowie otrzymali okolicznościowe legitymacje i dyplomy, były gratulacje, kwiaty i życzenia. Nie zabrakło również Marszu Mendelсона, toastu lampką szampana oraz tradycyjnego „Sto lat”. Miłymi

akcentami uroczystości były pamiątkowe fotografie oraz słodki poczęstunek. Tego typu uroczystość budzi zawsze dużo emocji i wzruszeń. Jest ważna nie tylko dla jubilatów, ale także dla władz samorządowych. Każda z tych par ma swój wkład w tworzenie społeczności gminnej. Jest pięknym przykładem dla młodego pokolenia, jak należy żyć – mówi Anna Ojdowska z USC Książki.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Książkach zawarli związek małżeński: Krystyna i Jan Ko-

rzan w dniu 28 kwietnia 1973 r.; Maria i Henryk Nowak w dniu 2 czerwca 1973 r.; Danuta i Zdzisław Palembas w dniu 9 czerwca 1973 r.; Teresa i Henryk Karłowicz w dniu 28 lipca 1973 r.; Lidia i Tadeusz Palembas w dniu 25 sierpnia 1973 r.; Danuta i Ryszard Bonieccy w dniu 30 grudnia 1973 r. Natomiast Kamila i Adam Lesińscy pobrali się w Urzędzie Stanu Cywilnego w Ciechocinie w dniu 4 sierpnia 1973 r.

– Wszystkim jubilatom serdecznie gratulujemy, życzymy zdrowia, wszelkiej pomyślności

i kolejnych tak pięknych jubileuszy – dodają urzędnicy.

Na zdjęciu od lewej: przewodniczący rady gminy Mariusz Kesler, kierownik USC Anna Ojdowska. Państwo Danuta i Ryszard Bonieccy, Maria i Henryk Nowak, Państwo Danuta i Zdzisław Palembas, Państwo Lidia i Tadeusz Palembas, Państwo Teresa i Henryk Karłowicz, Państwo Krystyna i Jan Korzan, Państwo Kamila i Adam Lesińscy oraz wójt gminy Książki Krzysztof Zieliński.

(ak), fot. nadesłane

Już wkrótce Festiwal Piosenek Aleksandry Bacińskiej

WĄBRZEŻNO ▶ W tym roku po raz trzeci odbędzie się Festiwal Piosenek Aleksandry Bacińskiej. Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza zainteresowanych do udziału czynnego, jako wykonawca, bądź biernego – jako widz

Na wąbrzeskiej scenie będzie można posłuchać i obejrzeć prezentacje dorobku artystów z kręgu Krainy Łagodności, w tym przede wszystkim piosenek z tekstami Aleksandry Bacińskiej. Koncerty odbędą się 5 i 6 października. Jak przypominają organizatorzy, bohaterka festiwalu jest autorką piosenek, które rozbrzmiewały i w krakowskiej Piwnicy pod Baranami, i we wrocławskim Studiu 202, i w Teatrze Wielkim w Warszawie, i Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. Wykonywano je również na scenach w Londynie, Oksfordzie i Bournemouth.

Aleksandra Bacińska wydała dotychczas trzy tomiki wierszy: „Bardzo fałszywe piosenki”, „A mówiłeś” oraz „Sukienki”, objęte m.in. patronatem Fundacji Kultury Polskiej oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (w 2017 roku przyznał poetce stypendium artystyczne). W 2014 r. ukazał się również audiobook z tekstami piosenek wąbrzeżnianki. – Z dobrze poinformowanych źródeł wiemy, że wkrótce światło dzienne ujrzy tomik czwarty – uchylają rąbka tajemnicy organizatorzy festiwalu.

Festiwal skierowany jest

do osób, które ukończyły 13 lat. Mogą w nim wziąć udział zarówno soliści, jak i zespoły. Każdy z uczestników przygotowuje dwie piosenki, mając do wyboru: obie piosenki z tekstem Aleksandry Bacińskiej lub jedną piosenkę z tekstem Aleksandry Bacińskiej, a drugą dowolnego autorstwa, utrzymaną w gatunku piosenki poetyckiej, turystycznej lub fol-

kowej. Mile widziane będą utwory własne.

Jury wytypuje wykonawców, którzy wezmą udział w przesłuchaniach konkursowych, na podstawie utworów przesłanych w formacie .mp3 na adres: konkurspiosenek@gmail.com w nieprzekraczalnym terminie do 24 września 2024 r. Zakwalifikowani uczestnicy zostaną o tym powia-

domieni w terminie do 27 września 2024 r.

Program Festiwalu przedstawia się następująco:

5 października 2024 r.

- godz. 15.00 – przesłuchania konkursowe

- godz. 19.00 – koncert zaproszonych wykonawców. Wystąpią: Aldona Rogulska z zespołem, zespół Browar Żywiec oraz duet

Agata Wietrzycka – Maciej Jesiołkiewicz

6 października 2024 r.

- godz. 15.00 – ogłoszenie wyników i koncert laureatów

- godz. 18.00 – koncert zespołu U Studni

- godz. 19.00 – koncert zespołu Lubelska Federacja Bardów

Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej: <http://wdkwabrzezno.pl/festiwal-piosenek-aleksandry-bacinskiej/>.

Bilety na drugi dzień Festiwalu, obejmujące koncert laureatów Festiwalu Piosenek Aleksandry Bacińskiej i koncert zespołów U Studni oraz Lubelska Federacja Bardów do nabycia w kasie WDK od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-16.00 w cenie 70,00 zł/os., natomiast cena biletów grupowych (grupa od 15 osób lub dla posiadaczy „Karty seniora”) wynosi 60,00 zł. /os. Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr telefonu 56 688 17 27, wew. 27. Sprzedaż biletów rusza 4 września 2024 r.

Patronem medialnym wydarzenia jest tygodnik CWA.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane,
R. Żefaniec)

Wąbrzeżno

WDK zaprasza na wystawę

W środę 18 września o godz. 12.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się otwarcie wystawy pt. „Kolory życia”. Na ekspozycji zostaną zaprezentowane prace, wykonane przez uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy we Wroniu oddz. II.

– Przestrzeń wystawienniczą wypełnią prace, wykonane różnorodnymi technikami, między innymi będzie to malarstwo akrylowe oraz strukturalne. Nie zabraknie również tych wykonywanych szydełkiem – informuje Dorota Otremba.

– Niech to wydarzenie będzie dla wszystkich inspiracją i dowodem na to, że sztuka nie zna wie-

ku, a kreatywność można rozwijać przez całe życie – mówią autorzy wystawy.

Tego rodzaju wydarzenia często pozwalają odkrywać ukryte pasje i talenty, które często rozwijają się w domowym zaciszu. Możliwość pokazanie swojej twórczości odbiorcom to również szansa na wyrażanie siebie w indywidualnej formie aktywności.

– Zapraszamy każdego, kto chciałby obejrzeć tę wystawę, której autorami są osoby mające poczucie estetyki, bogatą duszę i niesamowitą twórczą wrażliwość – zachęcają organizatorzy.

Ekspozycja będzie czynna od poniedziałku do piątku w godzinach pracy WDK.

(oprac. krzan)
fot. (nadesłane)

Granty na lokalne projekty społeczne

REGION ▶ 50 mln euro na projekty w dziedzinie polityki społecznej mają w obecnej perspektywie finansowej do dyspozycji lokalne grupy działania (LGD), czyli partnerstwa realizujące wspólnie z samorządem województwa ideę marszałkowskiego budżetu obywatelskiego

Źródłem jest marszałkowski program regionalny 2021-2027. Konkursy grantowe ruszają już we wrześniu. – Nominalnie dedykujemy te środki uczniom i osobom 60+, ale realnie posłużą integracji i sąsiedzkiej aktywizacji lokalnych środowisk, i to zarówno na wsi, jak i w miastach – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Cel: rozwój młodych poza formalną edukacją

Pierwsza grupa projektów, które mogą zostać sfinansowane w ten sposób, dotyczy wsparcia młodych osób w rozwoju osobistym poza standardową edukacją w ramach systemu szkolnego. Przewidziano finansowanie trzech typów tego rodzaju przedsięwzięć: tworzenie i funkcjonowanie edukacyjnych klubów młodzieżowych (z zajęciami uwzględniającymi zainteresowania, zdolności i osobiste potrzeby młodych, np. artystycznymi, sportowymi, z dziedziny IT, na temat lokalnej kultury i tożsamości); rozwijanie umiejętności prowadzących do osiągnięcia konkretnego celu edukacyjnego (np. przygotowania do udziału w konkursie naukowym); projekty dotyczące zdobywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżki kształcenia i przyszłym życiu zawodowym (np. warsztaty ginących zawodów i tradycji regionu).

Fot. Filip Kowalkowski dla UMWKP

Maksymalny poziom dofinansowania w ramach marszałkowskiego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 wynosi 95 proc. wartości projektu, maksymalna wysokość grantu to 100 tys. złotych. Aplikować mogą m.in. samorządy gminne i organizacje pozarządowe (w tym koła gospodyń wiejskich i ochotnicze straże pożarne).

Integracja społeczna nie tylko dla seniorów

Grupą drugą projektów są działania, których zasadniczym

celem jest uchronienie osób starszych przed degradującą psychicznie i fizycznie izolacją i wykluczeniem społecznym – finansowanie klubów seniora i zajęć uniwersytetów trzeciego wieku oraz tworzenie sąsiedzkich sieci integracji i samopomocy. Ale ponieważ akcent kładzie się tu na integrację społeczną, jest sporo przestrzeni dla działań z udziałem wszystkich członków lokalnej społeczności. Chodzi nie tylko o organizację wsparcia dla seniorów potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowa-

niu (wolontariat, samopomoc środowiskowa), ale też przedsięwzięcia proekologiczne (estetyka przestrzeni publicznej, np. osiedla) i kulturalno-artystyczne (przedstawienia teatralne lub występy amatorskich grup wokalnych i tanecznych klubów seniora prezentowane publicznie m.in. w szkołach), a nawet urządzanie sąsiedzkich pikników i spotkań wigilijnych.

Także o środki z tej puli – do 95 proc. wartości projektu, do 100 tys. złotych na jeden grant – mogą się ubiegać gminy i in-

stytucje trzeciego sektora. Jako grupa docelowa zdefiniowani są wszyscy mieszkańcy obszaru, na którym operuje konkretna lokalna grupa działania.

Znajdź swoją LGD, sprawdź harmonogram i pozostałe kierunki wsparcia

Harmonogramy naborów wniosków ogłaszanych przez LGD-y oraz lista LGD-ów z kontaktami dostępna jest na stronie kujawsko-pomorskie.pl. Wszystkie lokalne grupy działania w Kujawsko-Pomorskiem – mamy ich 27 – prowadzą szkolenia dla przyszłych beneficjentów. Wszystkie mają też strony internetowe i rosyłają newslettery z bieżącymi informacjami o konkursach, szkoleniach, konsultacjach społecznych i wydarzeniach. Z inicjatywy marszałka Piotra Całbeckiego w budowaniu realizowanych przez LGD-y lokalnych strategii rozwoju zostały w obecnej perspektywie szerzej uwzględnione głosy sołtysów i rad sołeckich oraz kół gospodyń wiejskich i środowisk skupionych wokół ochotniczych straży pożarnych.

Perspektywa finansowa 2021-2027 jest kolejną, w której lokalne grupy działania realizują wspólnie z samorządem województwa marszałkowski budżet obywatelski. W perspektywie 2014-2020 dysponowały pulą pół miliarda złotych.

(artykuł sponsorowany)

Region

Ponad 4 mln pasażerów naszych kolei

W pierwszym półroczu tego roku z finansowanych przez samorząd województwa regionalnych przewozów kolejowych skorzystało o 8 proc. pasażerów więcej niż rok temu. To efekt systematycznego polepszania oferty przewozowej. Regionalne przewozy kolejowe cieszą się coraz większą popularnością.

Fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

– Od początku obowiązywania obecnego rozkładu jazdy, czyli od połowy grudnia 2023, z naszych pociągów skorzysta-

ło 4,3 mln pasażerów. To niemal półmilionowy wzrost w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wówczas z ofer-

ty kolei regionalnych skorzystało 3,9 mln pasażerów – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Samorząd województwa konsekwentnie zwiększa liczbę kursujących składów kolejowych i uruchamia nowe połączenia tam, gdzie przemawiają za tym uzasadnione potrzeby społeczne. Od czerwca 2024 roku wprowadzili do rozkładu jazdy pociąg relacji Toruń – Jabłonowo Pomorskie, który kursuje w sobotnie wieczory. Uruchomiono pięć par składów na trasie Chełmża – Bydgoszcz kursujących również w niedziele. Na wniosek zatrudnionych w strefie ekonomicznej w Ostaszewie (powiat toruński) Urząd Marszałkowski

dodał pociąg relacji Toruń Główny – Chełmża. Dodatkowa para pociągów na trasie Czersk – Laskowice Pomorskie odwozą uczniów po godzinie 15 ze szkół, to połączenie uruchomione na wniosek samorządów lokalnych. Ten pociąg kursował od marca jedynie w dni robocze, ale ze względu na duże zainteresowanie, od czerwca rozszerzono ofertę również o weekendy.

Od 5 października UM wprowadza też poranne połączenie weekendowe z Bydgoszczy do Torunia, które umożliwi studiującym w trybie zaocznym dojazd na zajęcia. Na realizację pasażerskich przewozów kolejowych samorząd województwa

kujawsko-pomorskiego przeznacza rocznie 220 mln złotych (z czego 30 mln złotych to dostęp do linii kolejowych i opłaty dworcowe).

W tym roku samorząd województwa kupuje siedem nowoczesnych pociągów elektrycznych. Zakup pięciu sfinansuje ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza (FEdKP) 2021-2027 i Krajowego Planu Odbudowy. Umowa z bydgoską Pesą (podpisana 28 czerwca) opiewa na 240 mln zł. Dwa pociągi – każdy kosztuje 47 mln złotych – sfinansuje ze środków rządowych w ramach programu Polski Ład.

(artykuł sponsorowany)

Żuki & Sasha Onofriichuk na wąbrzeskiej scenie

WĄBRZEŹNO ▶ W niedzielę 25 sierpnia w amfiteatrze nad Jeziorem Zamkowym w Wąbrzeźnie odbył się koncert „Rock Of My Life”, wpisujący się w pełen symboliki projekt – Wind of Change – przypominający, że Ukraina nieustannie walczy o swoje miejsce w Europie

Publiczność miała okazję wysłuchać wielu klasycznych rockowych utworów w wykonaniu zespołu Żuki (aktualnie świętującego 35-lecie działalności) oraz ukraiń-

skiego wokalisty Sashy Onofriichuka. Wydarzenie zostało zorganizowane pod patronatem Krzysztofa Sikory, konsula honorowego Ukrainy w Bydgoszczy.

Niedzielne wydarzenie muzyczne nawiązywało do przypadającego 24 sierpnia – Święta Niepodległości Ukrainy. Koncert solidarnościowy z udziałem ukraińskiego wokalisty, finalisty The Voice of Ukraine, stanowił okazję do podkreślenia wspólnych europejskich wartości, zacieśnienia więzi między narodami oraz zwrócenia uwagi na ideę wolności i pokoju.

Publiczność żywiołowo reagowała na brawurowe, wierne interpretacje ulubionych, wielopokoleniowych, związanych z ideą pokoju, wolności i miłości przebojów zespołów Queen, The Beatles, Scorpions i innych Gwiazd Rocka.

(oprac. i fot. krzan)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Dożynki gminne w Zieleniu

GMINA RYŃSK ▶ Święto związane z zebraniem tegorocznych plonów odbyło się w dniu 24.08.24 r. w Zieleniu. Pierwszym punktem programu była msza święta dziękczynna w intencji rolników

Następnie w barwnym korowodzie z pięknymi wieńcami dożynkowymi przemieścili się wszyscy na boisko szkolne. Po okolicznościowych przemówieniach zaproszonych gości i gospodarzy

miął miejsce występ uczniów ze Szkoły Podstawowej w Zieleniu. Było też podsumowanie konkursu „Piękna Zagroda” oraz wręczenie nagród za wieńce dożynkowe. Wystąpiły zespoły muzyczne Triakto i Polskie Kwiaty. Od godziny 20.00 odbył się koncert gwiazdy wieczoru Weź Nie Pytaj, po czym rozpoczęła się zabawa taneczna.

Były też liczne atrakcje dla dzieci i dorosłych oraz stoiska kulinarne i promocyjne. Impreza przypadła wszystkim do gustu i trwała do późnych godzin wieczornych.

B. Walas
fot. Marek Motylski
UG Ryńsk

Wąbrzeźno

Spodobały się nocne rozgrywki

Impreza jedyna w swoim rodzaju przypadła do gustu piłkarzom i stawili się licznie.

Jak podał Patryk Budziowski z Orlik Team: „Nocny Turniej Piłki Nożnej” za nami. W ostatecznej klasyfikacji pierwsze trzy miejsca przypadły kolejno: Galaxy City, Tornado Gzys

i La Masia. Za najlepszego bramkarza uznano Wiktora Kasprowicza, tytuł najlepszego zawodnika przyznano Szymonowi Krause, a wyróżniającym się zawodnikiem był Aron Ma-

ciejewski. Udział w turnieju wzięły drużyny o oryginalnych nazwach. Poza wyżej wymienionymi walczyły o turniejowe zwycięstwo zespoły: WKS Malta Old Boys, Piłkarze Chaosu, Po-

goń Wąbrzeźno. Organizatorzy tego niezwykłego wydarzenia gratulują zwycięzcom i dziękują za liczne przybycie.”

Wspólne zdjęcie zrobione w środku nocy dowodzi, że

atmosfera turnieju spełniała wszelkie wymagania, a sportowa walka odbyła się fair play.

Oprac. B. Walas
fot. nadesłane

We wsi księdza Pawła

POSTAĆ ▶ Po okresie panowania Jagiellonów Rzeczpospolita zaczęła powoli staczać się w otchłań chaosu i oligarchii, czyli rządów potężnych rodów popieranych przez obce mocarstwa. Wymiar sprawiedliwości nie działał sprawnie, chłopcy byli sprowadzeni do funkcji niemal niewolniczej, brakowało powszechnej edukacji

Te błędy doprowadziły do rozbiorów. Był jednak ktoś, kto nie dość, że miał pomysł naprawy kraju, to jeszcze przeprowadził eksperyment dowodzący, że miał rację. Ksiądz Paweł Ksawery Brzostowski pochodził z rodziny szlacheckiej, ale hołdował nowym, śmiałym ideom. Nie rozumiał, dlaczego szlachta traktuje chłopów jak żywe narzędzia. W końcu postanowił kupić majątek ziemski i wprowadzić w nim reformy, które mogły ocalić Rzeczpospolitą. Niestety niewielu posłuchało jego rad, a szkoda.

Paweł Ksawery Brzostowski dość szybko zaczął karierę w stanie duchownym. Już w wieku 13 lat wybrano dla niego taką ścieżkę. Był synem pisarza, więc postanowiono na jego dogłębną edukację. Uczył się w Rzymie, Wilnie i Warszawie. Na własną rękę poznawał zasady nowoczesnego rolnictwa. W swoich czasach uchodził niemal za wariata, gdy mówił, że prawdziwa mądrość nie leży tylko w księgach, ale również pod strzechą chłopskich chat. Wierzył, że zadaniem chłopów jest dbanie o żywność, a szlachty dbanie o bezpieczeństwo kraju i że obie warstwy muszą być sobie równe. Szedł nawet dalej. Uważał, że szlachta wcale nie powinna dotykać ziemi. Majątki należało podzielić i wydzierżawić chłopom. W jego czasach chłop nie mógł posiadać ziemi na własność, nie płacił dzierżawy szlachcicowi, ale musiał odpracowywać czynsz, pra-

cując za darmo w polu pana.

Niewielu było tych, którzy uwierzyli księdzu na słowo. Ten postanowił więc zakupić bardzo zaniedbany majątek na Wileńszczyźnie. Wioskę przemianował na „Pawłowo” i stworzył z niej osobne pseudo państwo o nazwie „Rzeczpospolita Pawłowska”. Był to eksperyment jakiego dotąd nie przeprowadzano. Ksiądz zniósł w Pawłowie poddaństwo chłopów. Teraz musieli pracować na własny rachunek i dla własnego zysku. Wkrótce okazało się, że majątek się rozwija, a zamożność chłopów rośnie. Jeszcze większą zgrozą dla sąsiadów było to, że ksiądz Paweł ustanowił w swojej wsi samorząd chłopski, nazwany sejmem. Kolejnym krokiem było powstanie we wsi szkół. Uczono w nich podstaw, ale jak na ówczesne realia chłop potrafiący czytać i pisać był czymś niespotykanym. Niedługo potem we wsi stworzono oddziały milicji. Chłopi posiadali broń oraz mundury, a także byli szkoleni.

Ksiądz zwracał się nawet do króla, by przepisy zastosowane w Pawłowie rozciągnięto na cały kraj. Nie spotkało się to z pozytywną odpowiedzią. Nawet Konstytucja 3 Maja została uznana przez niego za zbyt mało reformatorską. Byli jednak pojedynczy szlachcice, którzy poszli drogą ks. Brzostowskiego i znieśli poddaństwo chłopów w swoich majątkach. Przez część osób ksiądz reformator był uznany za dziwaka i egocentryka. Wokół

majątku było głośno nie tylko w Rzeczpospolitej, a ksiądz lubił podkreślać wartość swojego dzieła. Nie przysparzało mu to w kraju przyjaciół.

Co by nie mówić, ksiądz był szefem Pawłowa. To on jasno mówił chłopom, co mają robić i jak przykładać się do swojej pracy. Wolność była ograniczona celem jakim było maksymalne zdobywanie zysków. We wsi drastycznie podwyższono ceny wódki, by wypłenić pijaństwo i to się nawet udało. Brzostowski tracił na tym pieniądze, bo zyski ze sprzedaży alkoholu szły do kiesi szlachty. Uważał jednak, że warto ograniczyć pijaństwo, bez względu na koszty. Wprowadził we wsi system zachęt, zapomóg i nagród. Najbardziej efektywni chłopcy mogli zjeść obiad przy jednym stole z księdzem. Dziś uznalibyśmy to za bufonadę, ale w XVIII wieku chłop jedzący posiłek razem z magnatem był zjawiskiem równie rzadkim co zaćmienie Słońca.

Gdy wybuchło powstanie kościuszkowskie, to właśnie chłopcy z Pawłowa brali w nim udział. Większość pozostała bronić wsi. Udało im się nawet rozbić małe oddziały carskie. Gdy ściągnięto posiłki, wieś upadła, a z nią idea księdza. On sam musiał wyemigrować i powrócił na Wileńszczyznę dopiero po kilku latach, ale skupił się tylko na obowiązkach duchownych.

(pw)

XIV wiek

WINOwajcy ze Szwecji

W naszych okolicach powstają pierwsze, na razie nastawione na niewielką produkcję oraz turystykę winnice. Póki co trudno równać się z winami z Włoch lub południa Francji, ale klimat się zmienia i być może wrócimy do czasów średniowiecza, gdy także u nas winnice były powszechne

Winorośl nie była rośliną znaną z upraw na naszym terenie aż do czasu pojawienia się Krzyżaków. To oni mieli doświadczenie winiarskie wyniesione z Syrii, a potem z terenów Siedmiogrodu. Zagłębiem winnym w średniowieczu były okolice Torunia. W niektórych latach udawało się nawet tworzyć wina słodkawe. Oto jak w 1362 roku opisano smak miejscowego trunku: „W innych płodach, jako w winie i miodzie Pan Bóg okazał gniewu swego po-błażanie. Wina w Prusiech (tak nazywano ziemię na północ od Drwęc) co po inne lata zwykły być prawie kwas-kawe, tejsze jesieni były nad wyraz łagodne i w wielkiej cenie”.

Najbardziej znanym miejscem uprawy winorośli były okolice dzisiejszych zakładów produkujących płatki

(pw)

XX wiek

Rok odkryć

W 1937 roku w naszych okolicach doszło do szeregu odkryć archeologicznych. Część z nich była zupełnie przypadkowa.

Najpierw wiosną 1937 roku w Sitnie pod Wąbrzeżem zaczęto przygotowywać teren pod ogródki działkowe. Projekt zakładał, że ogródki otrzymają robotnicy, by móc wypocząć i doczekać się własnych owoców i warzyw. Po rozpoczęciu robót ziemnych okazało się, że odkryto tam ślady osady grobów kultury młodszej ceramiki wstęgowej. Brzmi to dość zawile, ale uznano, że było to miejsce pochówku z epoki kamienia. Ogródki musiały poczekać, ponieważ do Sitna przybyli pracownicy Muzeum Miejskiego w Toruniu. Po przekopaniu terenu nie znaleziono nic poza kilkoma naczyniami.

W marcu 1937 roku w Małych Radowiskach odkryto

śniadaniowe w Toruniu. Dziś istnieje tam osiedle Winnica. W Kaszczorku pod Toruniem winnicę prowadziła rodzina spokrewniona z Mikołajem Kopernikiem.

Winnice miały znajdować się także na południowych wzgórzach nad Drwęcą, ale także na płaskich polach. Tylko w okolicach Torunia istnieć miało 25 winnic. Krzyżacy zadbali o fachowców, którzy nauczyli miejscowych zasad uprawy. Ekspertów sprowadzano z terenu dzisiejszych Włoch i zachodnim Niemiec. Niestety kres winnemu okresowi przyniosła zmiana klimatu, a następnie wojny ze Szwedami. Niszcząc wsie i miasta, Szwedzi zniszczyli również winnice, których powstanie trwało latami.

dwie mogiły o średnicy ok. 17 metrów. Niestety były one splądrowane. Znalaziono tylko resztki ozdób pochodzących z epoki brązu. Ostatnie odkrycia pochodziły z Gałczewka niedaleko Golubia, gdzie odkryto ślady ognisk z czasów starożytnych. Wkrótce archeolodzy odkryli coś w rodzaju spichrza, a w nich szczątki naczyń oraz słupów drewnianych. Być może był to ówczesny magazyn. Prace archeologiczne trwały aż do wybuchu II wojny światowej. Po jej zakończeniu i wykształceniu odpowiedniej kadry już na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika można było powrócić do badań, które trwają do dziś.

(pw)

Wrześniowa bitwa

XX WIEK ➤ Na początku września 1939 roku polscy żołnierze z 4. Dywizji Piechoty próbowali powstrzymać niemieckie natarcie w okolicy miejscowości Gruta nad jeziorem Mełno. W walkach uczestniczyli m.in. żołnierze 14. i 67. pułku piechoty

We wrześniu 1939 roku Wojsko Polsko powierzyło obronę „korytarza pomorskiego” na wschodniej stronie Wisły, wydzielonej z Armii „Pomorze” gen. Władysława Bortnowskiego, Grupie Operacyjnej „Wschód” dowodzonej przez gen. Mikołaja Bołtucia. Jej pas działania zawarty był w granicach: na zachodzie Wisła; na wschodzie: Rybno (wył.) – Lidzbark (wył.) – zachodni skraj nadleśnictwa Ruda – jezioro Skrwilno – jezioro Urszulowo. Zadaniem Grupy było utrzymanie ogólnej linii Grudziądz – Brodnica. Miała ona bronić się na linii: Osa – Jezioro Mieliwo – jezioro Sosno – jezioro Zbiczno – jezioro Bachotek.

16. Pomorska Dywizja Piechoty płk. dypl. Stanisława Świtalskiego broniła pasa: Wisła – Świecie (wył.), Rywałd Szlachecki (wył.), z zadaniem utrzymania ogólnej linii Grudziądz – Świecie. Natomiast 4. Dywizja Piechoty płk dypl. Tadeusza Niezabitowskiego broniła wschodniego skrzydła GO. Ponadto wydzieliła oddziały dozorowania z zadaniem obrony linii jezior: Mieliwo – Sosno – Zbiczno – Bachotek – rzeka Drwęca oraz dozorowania odcinka od Drwęcy do Górzna. Większość sił 4. DP stanowiła odwód GO „Wschód” przeznaczony do działań zaczepnych.

Naprzeciw polskiej Grupy Operacyjnej „Wschód” zajęły podstawy wyjściowe do natarcia związki taktyczne niemieckiej 3. Armii gen. Georga von Küchlera rozmieszczone w Prusach Wschodnich. Armia miała głównymi siłami uderzyć przez Narew i Bug na wschód od Wisły, nawiązać styczność z 10. Armią i odciąć Warszawę od wschodu. Jej zadaniem pomocniczym było częścią sił zdobyć Grudziądz, a specjalnym oddziałem wydzielonym opanować w stanie nieuszkodzonym mosty w Tczewie. Ponadto jej XXI Korpus Armijny gen. por. Nikolausa von Falkenhörsta otrzymał zadanie przełamać polską obronę w pasie: na zachodzie Wisła, na wschodzie Kisielice – Łasin. Następnie nacierać miał ogólnym kierunkiem na Grudziądz – Chełmżę – Toruń – Radzyń – Wąbrzeźno i dalej wzdłuż prawego brzegu Wisły w kierunku południowym. Jego 21. Dywizja Piechoty gen. por. von Botha zajęła podstawy wyjściowe na wysokości Nowego do Gardei z zadaniem zdobycia Gru-

dziażdza, i dalej kontynuowania natarcia na Dąbrówkę Królewską – Rogoźno. Jej pomocniczy kierunek uderzenia to Dusocin – Mokre. 228. Dywizja Piechoty gen. Hansa Suttnera ześrodkowana w rejonie Trumieje – Kisielice – Jędrzychowo otrzymała zadanie nacierać w kierunku na Łasin – Słupski Młyn. Wschodnie skrzydło korpusu obsadziły kompanie straży granicznej z zadaniem prowadzenia działań demonstracyjnych.

Walki nadgraniczne

W pasie obrony GO „Wschód” około 5.00 granicę państwową przekroczyły oddziały XXI Korpusu Armijnego. Jednocześnie niemiecka artyleria ciężka ostrzelała przedpola polskich pozycji obronnych oraz koszary, cytadelę i most na Wiśle w Grudziądzu. Również silny ogień artyleryjski Niemcy skierowali na Jabłonowo. Ogień był mało skuteczny i niecelny, ale wywoływał zamieszanie, tak wśród wojska, jak i ludności cywilnej. Polskie pododdziały, przeznaczone do obrony pozycji głównej, przyjęły ugrupowanie bojowe w nakazanych rejonach. Pozycje obronne Grudziądz, na kierunku Dusocin – Mokre atakował 3. pułk piechoty 21. Dywizji Piechoty płk. Leopolda von Reibnitz, a główne uderzenie dywizji skierowane zostało na Rogoźno, Dąbrówkę Królewską, dwór Salno, dwór Annowa, a następnie z rejonu Kisielice przez Łasin na Słupski Młyn oraz Zawadzką Wolę – Jakubowo – Świecie.

Natarcie niemieckiej 228. Dywizji Piechoty wyszło na styk polskiego 64. pułku piechoty i 208. pułku piechoty (rez). Na prawym skrzydle obrony GO „Wschód” granicę państwową przekroczyły pododdziały niemieckiej straży granicznej wsparte samochodami pancernymi. Prowadziły one działania demonstracyjne zmotoryzowanymi patrolami rozpoznawczymi.

W odpowiedzi na niemiecką agresję, placówki polskiej Straży Granicznej wykonały planowane niszczenia i wycofały się na linię czat polskich oddziałów wojskowych. Około 9.00 walkę podjęły ubezpieczenia bojowe. Szczególnie zaciekle walki toczyły się pod Łasinem i Rogoźnem. Na odcinku 4. Dywizji Piechoty polskie patrole rozpoznawcze wyrzuciły grupy niemieckie za

granicę państwową.

Zgodnie z poleceniem dowódcy batalionu ON „Grudziądz” zluźnić I/14 pułku piechoty, który miał odejść do swej macierzystej jednostki.

Około 10.00, przed przednim skrajem obrony 64. pułku piechoty wykryto, maszerującą równoległe do linii frontu, zwartą kolumnę niemieckiej piechoty, czołgów i samochodów. Trzy dywizyjony artylerii 16. Dywizji Piechoty (I i II/16 pal i 16 dac) otworzyły ogień, a kolumna niemiecka została rozproszona i poniosła poważne straty. Niemcy odpowiedzieli ogniem kontrbaterijnym i atakiem lotniczym.

W godzinach południowych Niemcy zaatakowali na kierunku Mokre – Nowa Wieś i zajęli wzgórze w rejonie: Mokre – Białochowo – Łysakowo, lecz brzegu Osy nie zdołali osiągnąć. W tym rejonie bronił się wzmocniony batalion ON „Świecie” mjr. Stanisława Dobrzańskiego. Wspierała go 8/16 pułku artylerii lekkiej por. Jana Fredyka. W godzinach popołudniowych ciężar walki przeniósł się w rejon obrony III/65 pułku piechoty mjr. Jan Pancerzyński w okolicach Książących Gór. Także tu Niemcy zostali zatrzymani, a polską piechotę wspierała 7. i 9/16 pal (odpowiednio: kpt. Romana Majewskiego i por. Kazimierza Gollnika). Wieczorem Niemcy rozpoczęli ostrzał całego odcinka obrony „Grudziądz” i uderzyli na kierunku majątek Sarnówka – Kładka – Dąbrówka Królewska, zepchnęli kawalerię dywizyjną 16. Dywizji Piechoty, opanowali Rogoźno-Zamek i tu sforsowali Osę.

Dowódca piechoty dywizyjnej 16. DP, płk Zygmunt Bohusz-Szyszko skierował w rejon włamania odwód dywizyjny – I/65 pułku piechoty mjr. dypl. Józefa Palusińskiego. Kontratak zatrzymał natarcie Niemców, ale utrzymali oni przyczółek za Osą w rejonie Bielawek. Wprowadzając świeże siły, Niemcy ruszyli do kolejnego natarcia, a ich czołgi wyszły na tyły 64. pułku piechoty. Zmieniły też stanowiska ogniowe 7. i 9. bateria 16 pal w taki sposób, by móc skutecznie oddziaływać na zagrożone wschodnie skrzydło. Natomiast 8/16 pal próbowała prowadzić ogień przeciwbaterijny ze stanowisk w rejonie Nowej Wsi.

Ogień polskiej baterii okazał się jednak bezskuteczny, ze względu na małą doniosłość dział. Wieczorem niemiecka 21. Dywizja Piechoty gen. Botha zaprzestała natarcia. Polakom nie udało się odtworzyć poprzednich stanowisk w rejonie Rogoźno-Zamek.

W południe Niemcy atakowali także na innych odcinkach obrony polskiej 16. Dywizji Piechoty. Niebezpieczeństwo zarysowało się na styku odcinka obrony Grudziądz z odcinkiem płk. Zygmunta Bohusza-Szyszki. Z rejonu Rogoźno-Zamek trzy kompanie czołgów uderzyły w bok I/66 pułku piechoty mjr. Andrzeja Burnatowskiego, związanego walką z niemiecką piechotą. Ostatecznie utracił on część pozycji i poniósł duże straty. Atakiem czołgów zagrożone były też SO I/16 pal mjr. Tadeusza Nadratowskiego i odwodowego II/64 pp mjr. Tadeusz Dąbrowskiego. Natarcie czołgów załamało się w ogniu I/16 pal mjr. Nadratowskiego, a 64 pułk piechoty, chociaż miał na swych tyłach nieprzyjacielskie czołgi, utrzymał stanowiska na północnym brzegu Osy. Poniósł jednak duże straty: 5 oficerów i około 200 szeregowych. Dowódca pułku ppłk Bolesław Ciechanowski został ranny w nogę, a jego obowiązki przejął mjr Aleksander Rewerowski. Do wieczora odwody pułkowe próbowały odtworzyć pozycje obronne na lewym skrzydle – bezskutecznie. Wobec tego dowódca 16. DP płk Stanisław Świtalski postanowił wykonać kontratak odwodem dywizyjnym. Zaplanowano go na 18.00. Ponieważ odwodowy 66. pułk piechoty płk. Stefana Michalskiego był rozmieszczony w rejonie oddalonym o około 15 km, nie zdołał on jednocześnie wyjść na rubież kontrataku, a poszczególne bataliony wchodziły do walki samodzielnie. Ta nieskoordynowana walka toczyła się do późnych godzin wieczornych i nie przyniosła powodzenia. W obawie przed całkowitym odcięciem pozostałych na północnym brzegu Osy oddziałów, dowódca 16. DP polecił wycofać się na południowy brzeg rzeki. Wycofując gros sił dywizji na południe Osy, dowódca dywizji oddał Niemcom fortyfikacje i rozbudowane punkty obserwacyjne, a własne oddziały przesunął w teren nieprzygotowany do obrony, w którym morenowy

grunt utrudniał kopanie umocnień. Wprawdzie gen. Bołtuć nie zatwierdził tej decyzji, ale wycofujących się już wojsk nie zdołał zawrócić.

Dowódca GO „Wschód” także zdecydował się na kontruderzenie. O 21.45 wydał rozkaz bojowy i postawił w nim następujące zadania: 14. pułk piechoty bez I/14 pp miał przejść do rejonu Duże Mełno do dyspozycji dowódcy 16. Dywizji Piechoty. Zgrupowanie dowódcy 4. Dywizji Piechoty w składzie: 63. pp, 67. pp (bez dwóch batalionów), I/4 pal, 4 dac, kompania TK ześrodkować się w rejonie lasu na północ od Jarantowic z zadaniem uderzenia na korzyść 16. DP lub 208. pułku piechoty. Osłona skrzydła pod dowództwem płk. dypl. Mieczysława Rawicza-Mysłowskiego w składzie I/67 pp, batalion ON „Brodnica”, III/67 pp, III/4 pal, kawaleria dywizyjna, kompania kolarzy. 16. Dywizja Piechoty wzmocniona 14. pp (bez batalionu) i batalionem 65. pułku piechoty odbierze utracone stanowiska nad Osą. Wzmocnienie zapewni 4. dywizjon artylerii ciężkiej.

Dowódca 4. DP już przed wieczorem przystąpił do przegrupowania swoich wojsk. Do przewozu 14. pp wykorzystano kombinowany skład pociągu. Pozostałe oddziały rozpoczęły marsz i kontynuowały go przez całą noc, pokonując odległość około 35 km. II/65 pp do godzin popołudniowych wchodził w skład OW „Wisła”, a po jego rozwiązaniu odbywał przemarsz częściowo transportem samochodowym, w tym samochodami przydzielonymi z batalionu ON „Starogard”.

Zarówno gen. Bołtuć, jak i dowódca Armii „Pomorze” gen. Władysław Bortnowski liczyli, że 16. Dywizja Piechoty, wzmocniona jednym pułkiem piechoty i dywizjonem artylerii ciężkiej, nocnym uderzeniem odzyska utracone wcześniej stanowiska. Poza tym dowódca GO „Wschód” dysponował stosunkowo silnym odwodem, który przegrupowywał się na kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela, aby być gotowym do likwidacji ewentualnego włamania się w polską obronę.

Więcej o bitwie nad Mełnem napiszemy w kolejnym numerze naszego tygodnika.

Opr. (Szyw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886-127-311

Rolnictwo

Inne

Sprzedam owies, żyto, mieszankę tel. 883-678-823

Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis.
tel. 503-508-148

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka
Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół
Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki
Ciepłej Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niezłaskowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia
Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej
Nowy Szpital
w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska
"Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski
„Medicus” Swarczewicz-Bejger
Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska
Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niezłaskowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
"Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II
lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny
Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna
Praktyka Lekarska Ewa
i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
tel. 56 687 17 77

Urząd Gminy Wąbrzeźno
ul. Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-213 Ryńsk
tel. 56 687 75 00

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
tel. 56 688 45 00
Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie
Wolności 44
tel. 56 688 24 51 do 57
Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Wspólnie dziękowali za plony

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Dożynki to jeden z najpiękniejszych i najważniejszych dni dla każdego gospodarza. W niedzielę 25 sierpnia mieszkańcy gminy Dębowa Łąka spotkali się, aby docenić trud rolników oraz podziękować za zebrane plony

– Dziękujemy wszystkim, którzy brali udział w przygotowaniu uroczystości. Dziękujemy

księżom proboszczom za odprawienie mszy dożynkowej, starostom dożynek, sołectwu Małe

Pułkowo, kołom gospodyń wiejskich za przygotowanie potraw, druhom z OSP, Klubowi Seniora z Lipnica, dyrektor Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach, pracownikom urzędu gminy oraz wszystkim którzy brali udział w przygotowaniach. Dziękujemy za wspaniałe wieńce dożynkowe oraz tradycyjny chleb dożynkowy – podsumowuje tegoroczne święto wójt gminy Dębowa Łąka Mateusz Rutkowski.

(red)
fot. UGDŁ

Powiat

Awanse zawodowe nauczycieli

Praca nauczyciela nie jest łatwo i niezbyt często naprawdę doceniana. Tym bardziej samych belfrów cieszą awanse zawodowe i odbierane wyróżnienia od samorządowców.

27 sierpnia 2024 r. w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie odbyło się uroczyste wręczenie aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego

nauczycielom Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie – Beacie Ostrowskiej oraz Ewie Dzielskiej-Sai. Akty wręczył starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz, który serdecznie pogratu-

lował awansu zawodowego i życzył dalszych sukcesów w niełatwym zawodzie nauczyciela.

(ak)
fot. Powiat Wąbrzeski

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Spada liczba umów o dzieło

REGION ▶ W pierwszym półroczu 2024 r. przekazano do ZUS-u 548,6 tys. formularzy RUD, na których zgłoszono 696,02 tys. umów o dzieło. Jest to najmniejsza liczba zgłoszonych do ZUS-u umów o dzieło w porównaniu z analogicznym okresem lat ubiegłych od początku funkcjonowania rejestru umów o dzieło. Nie zmieniła się jednak charakterystyka podmiotów, które zgłaszają umowy o dzieło, oraz ich wykonawców

W pierwszym półroczu 2024 r. złożono do ZUS-u o 58,8 tys. mniej formularzy RUD i zgłoszono na nich o 151,5 tys. umów o dzieło mniej niż w pierwszym półroczu 2023 r. Porównując te dane do roku 2022, spadki są mniejsze, kolejno o 4,7 tys. mniej formularzy RUD oraz 142,2 tys. mniej umów o dzieło. Co prawda liczba złożonych formularzy RUD w pierwszym półroczu 2024 r. jest o prawie 90,5 tys. większa w porównaniu z analogicznym okresem roku 2021, o tyle liczba umów o dzieło zgłoszona na tych formularzach jest najniższa w historii – o 10,7 tys. mniej.

Zgłaszający umowę o dzieło

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 roku umowy o dzieło na formularzu RUD zgłosiło 48,9 tys. podmiotów. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 98 proc. wszystkich podmiotów. Osób fizycznych, które zgłosiły do ZUS-u umowę o dzieło, a nie są płatnikami składek, było 579. Jest to 1,18 proc. ogółu zgłaszających. Umowy o dzieło zgłaszano przede wszystkim na Platformie Usług Elektronicznych ZUS. W ten sposób przekazano 498,9 tys. for-

mularzy RUD. Jest to 90,94 proc. ogółu zgłoszeń.

Województwa kujawsko-pomorskie

W województwie kujawsko-pomorskim umowy o dzieło zgłosiło 1 960 podmiotów. To ósme miejsce w strukturze województw. Na pierwszej pozycji jest mazowieckie – 12,7 tys., na drugim – śląskie 5,2 tys. Najmniejsza liczba podmiotów zawierających umowy była w województwie

opolskim – 804.

Wykonawcy umów o dzieło

W pierwszym półroczu 2024 r. na formularzach RUD częściej zgłaszane były umowy o dzieło zawierane z mężczyznami – stanowili oni 52,52 proc. wykonawców. Co czwarty wykonawca umowy o dzieło to osoba w wieku 30-39 lat – 52,1 tys. Umowy o dzieło zawierano najczęściej na jeden dzień i na osiem dni.

Najwięcej osób wykonywało

umowy o dzieło zgłoszone w sekcji J – informacja i komunikacja – 53,7 tys. wykonawców (21,25 proc.). Na dalszych miejscach znalazły się sekcje: M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 50,3 tys. wykonawców (19,89 proc.), R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 34,2 tys. wykonawców (13,53 proc.), P – edukacja – 30,2 tys. wykonawców (11,94 proc.) oraz S – pozostała działalność usługowa – 26,1 tys. wykonawców (10,32 proc.).

wa – 26,1 tys. wykonawców (10,32 proc.).

Umowy o dzieło z cudzoziemcami

Umowy o dzieło zawierano również z cudzoziemcami. Liczba cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD wyniosła ponad 15 tys., co stanowi 7,07 proc. wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Najczęściej podpisywano umowy z obywatelami Ukrainy – 38,49 proc. Dalej znaleźli się obywatele Białorusi – 22,73 proc., Niemiec – 3,33 proc., Rosji – 2,99 proc., Hiszpanii – 2,98 proc., Wielkiej Brytanii – 2,50 proc., Włoch – 1,71 proc., Francji – 1,64 proc., USA – 1,10 proc. i Czech – 1,10 proc. Natomiast liczba umów o dzieło zawarta z cudzoziemcami wyniosła 38,5 tys., co stanowi 5,54 proc. wszystkich umów o dzieło zawartych w pierwszym półroczu 2024 r.

Mimow涯znego spadku zgłaszanych umów o dzieło w I półroczu 2024 r. odnotowano wzrost liczby umów o dzieło zawieranych z cudzoziemcami w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, a także wzrost wykonawców umów o dzieło będących cudzoziemcami.

(red), fot. ZUS

Region

Wypłaty pierwszych czternastek już 30 sierpnia

Już 30 sierpnia wypłaty czternastej emerytury trafią do pierwszych seniorów. W województwie kujawsko-pomorskim tego dnia czternastkę otrzyma ponad 57 tys. osób. Kwota przekazanej transzy w regionie wyniesie ponad 84 mln zł. Wszystkie czternastki zostaną wypłacone w terminach wypłat emerytury lub renty.

Wraz z świadczeniem za wrzesień emeryci i renciści mogą spodziewać się na swoich kontach bankowych i przekazach pocztowych wyższych niż zwykle kwot wypłaty. Oprócz świadczenia podstawowego otrzymają rów-

nież kolejne dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, czyli tzw. czternastą emeryturę.

Czternasta emerytura w tym roku wynosi 1780,96 zł brutto. Do pierwszych seniorów trafi już pod koniec tego miesiąca. Kolej-

ne terminy wypłat to 6, 10, 15, 20 i 25 września. Czternastki zostaną wypłacone w terminach wypłat emerytury lub renty. Oznacza to, że jeśli ktoś otrzymuje swoje świadczenie podstawowe 15 czy 25 września, to również w tym terminie ZUS przekaże czternastkę.

– Aby otrzymać dodatkowe świadczenie, nie trzeba składać wniosku, ponieważ ZUS wypłaci pieniądze z urzędu. Na pełną kwotę czternastki mogą liczyć osoby, których emerytura lub renta nie przekracza 2900 zł brutto. Powyżej tej kwoty czternastka będzie zmniejszana zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”. Przy czym, aby prawo do dodatkowego świadczenia przysługiwało, musi ono wynosić co najmniej 50 zł. Oznacza to, że czternastka przysuguje, gdy emerytura lub renta

nie przekracza kwoty 4630,96 zł brutto. Emeryt, który otrzymuje świadczenie podstawowe w wysokości 3500 zł brutto, również otrzyma dodatkową gratyfikację, która będzie pomniejszona o 600 zł i wyniesie 1180,96 zł brutto – informuje Katarzyna Krupicka, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa podlaskiego.

Dodatkowe świadczenie otrzymają osoby, które na ostatni dzień sierpnia mają prawo do emerytury, renty lub innego świadczenia długoterminowego z ZUS-u. Będzie można otrzymać tylko jedną czternastkę, a w przypadku renty rodzinnej, kwota czternastki zostanie podzielona każdemu uprawnionemu proporcjonalnie. Czternastki nie otrzymają osoby ze świadczeniem zawieszonym na dzień badania prawa do czternastki, np.

z powodu przekroczenia limitów dorabiania.

Ze świadczenia zostanie pobrana składka zdrowotna w wysokości 9 proc. oraz zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych. Czternastka będzie wolna od wszelkich innych potrąceń, np. zajęć komorniczych. Nie będzie się także wliczać do dochodu przy ubieganiu się o pomoc społeczną, alimenty czy 500 plus dla niesamodzielnych.

Czternastkę w całym kraju otrzyma ok. 8,9 mln emerytów i rencistów, w tym 6,4 mln osób dostanie wypłatę w pełnej wysokości (w kwocie najniższej emerytury), a 2,5 mln osób – w wysokości niższej, ponieważ pobierają świadczenia wyższe niż 2900 zł miesięcznie.

(red), fot. ZUS

Ubezpieczenie chorobowe i zdrowotne to nie to samo

REGION ▶ Ubezpieczenie chorobowe i zdrowotne, chociaż mogą kojarzyć się podobnie, są zupełnie różnymi ubezpieczeniami. Brak rozróżnienia tych pojęć może mieć swoje konsekwencje, gdyż podczas choroby można nie mieć prawa do płatnego zwolnienia lekarskiego. Dlatego w przypadku ubezpieczeń warto wiedzieć jakie uprawnienia z każdego z nich takiej osobie przysługują, gdy płaci ona składkę

Ubezpieczenie zdrowotne umożliwia bezpłatne leczenie, natomiast ubezpieczenie chorobowe zapewnia wypłatę na czas tego leczenia.

– Ubezpieczenie chorobowe to jedno z ubezpieczeń społecznych, które daje prawo do zasiłku w razie choroby i macierzyństwa. Ubezpieczenie zdrowotne pozwala korzystać z bezpłatnej opieki medycznej, zarówno ambulatoryjnej, jak i szpitalnej. Składki na ubezpieczenie zdrowotne wpłacane są do ZUS-u i przekazywane do Narodowego Funduszu Zdrowia. Natomiast składki na ubezpieczenie chorobowe pobiera ZUS i zapisuje na indywidualnym koncie ubezpieczonego – wyjaśnia Katarzyna Krupicka, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa podlaskiego.

Chorobowe, opiekuńcze, macierzyński

Każdy, kto opłaca składki na ubezpieczenie chorobowe, po spełnieniu określonych warunków ma prawo do płatnego zwolnienia. Gdy ubezpieczony stanie się niezdolny do pracy z powodu

choroby, czy urazu, otrzyma zasiłek chorobowy. Jeżeli zachoruje mu dziecko, rodzic, czy małżonek, którzy będą wymagali opieki – również z ubezpieczenia chorobowego na czas tej opieki będą wypłacane pieniądze, jako zasiłek opiekuńczy.

W przypadku przedłużającej się choroby z tego ubezpieczenia

można mieć wypłacone świadczenie rehabilitacyjne. Ubezpieczenie chorobowe daje także prawo do wypłaty zasiłku macierzyńskiego po urodzeniu lub przyjęciu dziecka na wychowanie.

Chorobowa – kiedy obowiązkowa, a kiedy dobrowolna

W przypadku osób pracujących na umowę o pracę ubez-

pieczenie chorobowe jest zawsze obowiązkowe. Natomiast osoby pracujące na umowie zlecenia bądź prowadzące własną działalność gospodarczą do takiego ubezpieczenia mogą przystąpić dobrowolnie. Trzeba pamiętać o tym, że jeśli zleceniobiorca lub przedsiębiorca nie przystąpi do ubezpieczenia chorobowego,

to nie otrzyma przysługujących z tego ubezpieczenia świadczeń, np. w razie choroby, czy opieki nad chorym dzieckiem. Warto mieć to na uwadze, zwłaszcza że składka na to ubezpieczenie nie jest wysoka i wynosi tylko 2,45 proc.

Zdrowotne dla ubezpieczonego i członka rodziny

Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe dla każdego, kto wykonuje umowę o pracę, umowę zlecenia, prowadzi działalność gospodarczą, jest emerytem albo osobą bezrobotną zarejestrowaną w urzędzie pracy. Jeśli ktoś nie ma tytułu do tego ubezpieczenia, to powinien zostać do niego zgłoszony, jako członek rodziny. Takie zgłoszenie np. małżonka, nie powoduje, że jest potrącana większa kwota z wynagrodzenia. Niezależnie od tego, czy do ubezpieczenia zdrowotnego zgłoszona jest jedna, czy dwie osoby (np. małżonek i uczące się dziecko), składka na to ubezpieczenie będzie wynosiła zawsze 9 proc.

(red), fot. ZUS

Region

Wakacje od składek ZUS dla przedsiębiorcy

Od 1 listopada 2024 r. przedsiębiorcy będą mogli składać wnioski o zwolnienie ze składek na ubezpieczenia społeczne za wybrany miesiąc. Dotyczy to osób, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą albo zatrudniają do 9 osób.

– Nowe przepisy umożliwiają przedsiębiorcom wybranie jednego miesiąca w roku, za który nie będą płacić za siebie składek na ubezpieczenia społeczne. Z ulgi można będzie skorzystać niezależnie od formy rozliczania podatku dochodowego (PIT, ryczałt, karta podatkowa) – informuje Katarzyna Krupicka, rzecznik prasowy ZUS w województwie podlaskim.

Jakich składek przedsiębiorca nie opłaci?

Gdy przedsiębiorca złoży wniosek, może uzyskać zwolnienie z opłacenia składek na własne obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe; dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

we oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Jakich składek przedsiębiorca musi opłacić?

W czasie wakacji składkowych przedsiębiorca będzie musiał opłacić składkę zdrowotną. Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru. Składki za miesiąc, na który osoba prowadząca działalność uzyska ulgę, zostaną opłacone z budżetu państwa.

– To rozwiązanie umożliwia w dalszym ciągu prowadzenie firmy, uzyskiwanie przychodu czy wystawianie faktur. Składki sfinansowane w ten sposób wliczają się również do przyszłej emerytury czy renty – wyjaśnia rzeczniczka.

Zwolnienie dotyczy tylko składek przedsiębiorcy

Wakacje składkowe dotyczą tylko składek na ubezpieczenia społeczne samego przedsiębiorcy. Nie może on uzyskać zwolnienia ze składek, które opłaca za pracowników, współpracowników i zleceniobiorców. Ta ulga stanowi pomoc de minimis, dlatego we wniosku przedsiębiorca będzie podawał informacje, na temat innych form pomocy publicznej, z których korzystał.

Kto i jaki sposób może złożyć wniosek

Ulgą dotyczy przedsiębiorców wpisanych do rejestru CEIDG, którzy zatrudniają do 9 pracowników. Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik będzie

mógł złożyć wniosek elektronicznie na Platformie Usług Elektronicznych (PUE)/eZUS – wyłącznie z konta płatnika. Od 1 listopada udostępniony zostanie wniosek RWS (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za wskazany miesiąc). Wniosek trzeba złożyć miesiąc przed wybranym miesiącem zwolnienia ze składek. Czyli na przykład, jeśli chcemy uzyskać wakacje składkowe za grudzień 2024 roku, wniosek należy złożyć w listopadzie.

Ważne!

W 2024 r. przedsiębiorcy mogą skorzystać z wakacji składkowych tylko za grudzień, a wnioski o tę ulgę powinni składać w listopadzie. O zwolnienie z opłacania skła-

dek mogą ubiegać się również wspólnicy spółek cywilnych. Ważne jest, by wniosek złożyli ze swojego konta płatnika na PUE/eZUS, a nie z konta spółki, której są wspólnikami.

Jak będą rozpatrywane wnioski

Wnioski ZUS będzie rozpatrywać automatycznie, a wszelkie informacje w tej sprawie udostępnione zostaną na koncie płatnika na PUE/eZUS. Informacja o tym, że na PUE/eZUS jest nowa wiadomość na ten temat, wysłana zostanie dodatkowo na e-mail lub numer telefonu, który przedsiębiorca podał na swoim koncie PUE/eZUS.

(red)

Wąbrzeski Trójkąt – II edycja

WYDARZENIE ▶ W sobotę 24 sierpnia br. odbyło się po raz drugi wydarzenie integracyjno-sportowe pn. Wąbrzeski Trójkąt

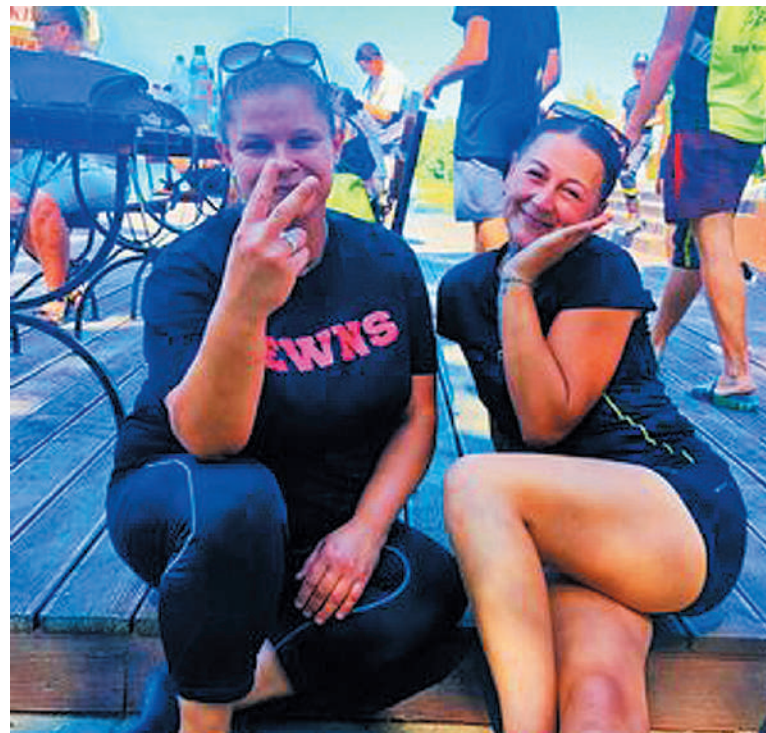

Sześciu kapitanów w osobach: Tomasz Zygnarowski, Małgorzata Biewald, Ilona Błaszkie-
wicz, Wojciech Sławomir
Trzcński, Kamila Chojnacka
i Patrycja Piłat-Wyrwińska wraz
ze swoimi drużynami rywalizowa-

ło w pięciu konkurencjach.
Były to: sztafeta kajakowa, mi-
nigolf, rzuty do kosza, bieg szta-
fetowy i siatkówka plażowa. Wy-
darzenie pod nazwą Wąbrzeski
Trójkąt jest świetną zabawą dla
uczestników i kibiców. Miejscem

zmagania była wąbrzeska plaża
i Przyjazne Wzgórze na Pod-
zamczu.

Ostateczna klasyfikacja
wyłoniła ex equo dwie zwycię-
skie ekipy, które zdobyły po 15
punktów: Wojciecha Sławomira

Trzcńskiego i Ilony Błaszkie-
wicz. Kolejne miejsca zajęły ze-
spóły: 3/ Kamili Chojnackiej – 14
pkt., 4/ Tomasza Zygnarowskie-
go – 10 pkt., 5/ Patrycji Piłat-
Wyrwińskiej – 9 pkt. i 6/ Małgo-
rzaty Biewald – 8 pkt.

Organizatorem imprezy był
urząd miasta, a patronat me-
dialny sprawowała Telewizja Lo-
kalna Wąbrzeźno.

B. Walas
fot. nadesłane

Dębowa Łąka

Płużnica

Książki

Gmina Ryńsk

Wąbrzeźno

CWA

WYDANIE NR

DZIĘKUJEMY

ŻE OD OŚMIUSET WYDAŃ JESTEŚCIE Z NAMI